

**Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej**

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 02, fax 22 505 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 1 kwietnia 2026 roku

**OPINIA
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ
dotycząca ustawy o zmianie ustawy Kodeks Wyborczy
DRUK SENACKI nr 672**

Naczelna Rada Adwokacka wyraża pełne poparcie dla obywatelskiego postulatu adw. Roberta Pogorzelskiego zgłoszonego do druku senackiego nr 672, dotyczącego zmiany brzmienia art. 182 § 4b Kodeksu wyborczego.

Zgodnie z przyjętą przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 27.03.2026 ustawą o zmianie ustawy Kodeks Wyborczy art.182 § 4a i 4b nadano brzmienie:

„§ 4a. Na sekretarza obwodowej komisji wyborczej wójt może zgłosić osobę, która poza spełnianiem wymogów, o których mowa w § 4:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) ma wykształcenie wyższe;
- 3) jest członkiem korpusu służby cywilnej lub pracownikiem urzędu obsługującego organy administracji rządowej, samorządowej lub jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych lub ma co najmniej 2-letni staż pracy w tych urządach lub jednostkach, lub jest nauczycielem mianowanym albo dyplomowanym w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn.zm.1).

§ 4b. Wymogu określonego w § 4a pkt 3 nie stosuje się do osób mających wyższe wykształcenie prawnicze lub administracyjne.”

W ocenie Naczelnej Rady Adwokackiej rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do pełnienia funkcji sekretarza obwodowej komisji wyborczej, które tym rozwiązaniem zostało wprowadzone, poszerzając ten krąg o wszystkich absolwentów kierunków prawa i administracji nie prowadzi do rzeczywistej profesjonalizacji tej funkcji, a jedynie w sposób nieproporcjonalny i niekierunkowy zwiększa krąg potencjalnych kandydatów.

Argument poszerzenia dostępności stanowiska nie został powiązany z wymogiem utrzymywania aktualnej i weryfikowanej wiedzy prawniczej.

Naczelna Rada Adwokacka podziela wskazane w postulacie zastrzeżenia, że znaczna część spośród absolwentów prawa i administracji w Polsce nie wykonuje żadnego zawodu prawniczego ani nie jest zobowiązana do stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zaś u wielu osób, które ukończyły studia wiele lat temu, stan ich wiedzy mógł ulec istotnej dezaktualizacji. Stąd przy określeniu kompetencji wymaganych dla pełnienia takiej funkcji wymagany i oceniany powinien być nie tylko status wykształcenia, ale też wykonywanej praktyki zawodowej.

Sprowadzenie kryterium do pełnienia funkcji sekretarza jedynie do posiadania dyplomu ukończenia określonego kierunku studiów, przy jednoczesnym istotnym zacieśnieniu wymogów formalnych w innych przepisach, należy uznać za rozwiązanie niespójne i nie dość odpowiadające randze tej funkcji w procesie wyborczym.

W związku z powyższym zasadne i racjonalne wydaje się być postulowane w wystąpieniu Roberta Pogorzelskiego rozwiązanie, w którym krąg podmiotów wymienionych w art. 182 § 4a pkt 3 Kodeksu wyborczego zostałby doprecyzowany poprzez wskazanie osób z wyższym wykształceniem prawniczym, ale wykonujących jednocześnie praktykę to jest do osób wykonujących zawód adwokata lub radcy prawnego. W ocenie Naczelnej Rady Adwokackiej rozwiązanie to jest adekwatne i proporcjonalne dla realizacji racjonalnych intencji ustawodawcy, niż przyjęte obecnie. Adwokaci i radcowie prawni są przedstawicielami zawodów zaufania publicznego, podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej, funkcjonują w ramach samorządów zawodowych oraz mają etyczny obowiązek stałego kształcenia zawodowego, co pozwala uznać ich za szczególnie wiarygodny i kompetentny zasób kandydatów do pełnienia funkcji sekretarza obwodowej komisji wyborczej.

Naczelna Rada Adwokacka zwraca przy tym uwagę, że w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz ustawy o referendum lokalnym, procedowanym odrębnie w Senacie jako druk nr 638, nie przewidywano możliwości pełnienia funkcji sekretarza obwodowych komisji wyborczych przez osoby będące jedynie absolwentami kierunków prawo i administracja, a projekt ten miał charakter samodzielnej inicjatywy senackiej w zakresie zmian prawa wyborczego.

Na tle pierwotnych założeń projektu senackiego obecnie proponowana modyfikacja – skoncentrowana na osobach wykonujących zawody adwokata i radcy prawnego – jawi się jako rozsądny kompromis pomiędzy dążeniem do profesjonalizacji obsady sekretarzy komisji, a realną potrzebą zapewnienia odpowiednio szerokiego, lecz zarazem jakościowo zweryfikowanego kręgu kandydatów.

Nie tracąc z pola widzenia, że przejrzystość i rzetelność procedur wyborczych stanowią fundament demokratycznego państwa prawnego, Naczelna Rada Adwokacka wnosi o uwzględnienie wskazanego wyżej obywatelskiego postulatu w toku prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (druk sejmowy nr 2006, druk senacki nr 672), jako

rozwiązania wzmacniającego zaufanie obywateli do procesu wyborczego oraz należycie wykorzystującego potencjał przedstawicieli zawodów zaufania publicznego.

Dyrektor
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
przy Naczelnej Radzie Adwokackiej

adw. Dorota Kulirńska